

ЗАПОРІЗЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІІІ МЕДИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

ЗАТВЕРДЖЕНО:

декан ІІІ медичного факультету,
доцент Ліпичук М.А.

2022 р.

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ФІЗИЧНА ТЕРАПІЯ ТА КУРОРТОЛОГІЯ

РОЗГЛЯНУТО на засіданні Студентської Ради Протокол № <u>03/10</u> від «<u>27</u>» <u>листопада</u> 2022 р.	РОЗГЛЯНУТО на засіданні спільної Вченої ради медичних та міжнародних факультетів Протокол № <u>2</u> від «<u>01</u>» <u>листопада</u> 2022 р.
---	--

1. Загальна інформація про викладачів:

Дац Дмитро Ігорович, асистент кафедри фізичної реабілітації, спортивної медицини, фізичного виховання і здоров'я ЗДМУ
e-mail: drdatszp@gmail.com

Канигіна Світлана Миколаївна, к. мед. н., доцент, доцент кафедри фізичної реабілітації, спортивної медицини, фізичного виховання і здоров'я ЗДМУ
e-mail: malakhova_sn@ukr.net

Черепок Олександр Олексійович, к. мед. н., асистент кафедри фізичної реабілітації, спортивної медицини, фізичного виховання і здоров'я ЗДМУ
e-mail: zsmussp@i.ua

Волох Наталя Генріхівна, асистент кафедри фізичної реабілітації, спортивної медицини, фізичного виховання і здоров'я ЗДМУ
e-mail: sspzsmu@i.ua

Івченко Анна Олексіївна асистент кафедри фізичної реабілітації, спортивної медицини, фізичного виховання і здоров'я ЗДМУ
e-mail: annaivchk@gmail.com

2. Назва навчальної дисципліни і кількість кредитів:

Назва дисципліни: «Фізична терапія та курортологія».

Код навчальної дисципліни: ВК 1.2.

Кількість кредитів з дисципліни: 3 кредити ECTS, 90 годин (лекцій – 10; практичних – 20; СРС – 60).

5. Час і місце проведення навчальної дисципліни

Семестр: 1

Згідно розкладу занять.

3. Пререквізити і постреквізити навчальної дисципліни

Пререквізити (перелік дисциплін, вивчення яких має передувати дисципліні «Фізична терапія та курортологія»): «Нормальна анатомія людини», «Нормальна фізіологія людини», «Біомеханіка та клінічна кінезіологія», «Теорія і методика фізичного виховання», «Клінічний реабілітаційний менеджмент (за професійним спрямуванням)», «Пропедевтика внутрішніх хвороб (за професійним спрямуванням)», «Моделі надання реабілітаційних послуг».

Постреквізити (перелік дисциплін, для вивчення яких є обов'язковими знання, здобуті при вивченні): «Клінічна практика з фізичної терапії при порушенні діяльності серцево-судинної та дихальної систем», «Клінічна практика з фізичної терапії при порушенні діяльності опорно-рухового апарату», «Клінічна практика з фізичної терапії при порушенні нервової системи», «Клінічна практика за напрямком кваліфікаційної роботи».

5. Характеристика навчальної дисципліни

5.1. Призначення навчальної дисципліни

Здобуття студентами загальних та спеціальних (фахових) компетентностей, формування системи професійних знань, методичних вмінь, навичок і комунікацій для більш

швидкого відновлення здоров'я, працездатності та якості життя людей після захворювань шляхом застосування різних видів різних видів і методів фізіотерапії і курортотікування.

Головним завданням навчальної дисципліни «Фізична терапія та курортотікування» - є опанування сучасними знаннями про природні і преформовані лікувальні фізичні фактори, які застосовують для впливу на організм людини, набуття навичок щодо сучасних методик організації та проведення фізіобальнеолікування в аспекті фізичної терапії, ознайомлення з механізмами дії фізичних факторів, впливом фізичних факторів на основні патологічні процеси і функції різних органів і систем організму людини, визначення принципів сумісності і послідовності призначення фізичних факторів та бальнеопроцедур, усвідомлення основних клінічних симптомів і синдромів захворювань, при яких використовують методи фізіотерапії; основних показань та протипоказань до застосування фізіотерапії та бальнеотерапії, набуття навиків використовувати природні та преформовані фізичні фактори та бальнеопроцедури в програмах фізичної терапії при різних нозологіях в залежності від віку, статі, особливостей протікання захворювання у складі мультидисциплінарної команди, усвідомлення необхідності постійного дотримання безпеки для практикуючого фахівця та пацієнта/клієнта.

Компетенції, яких набуває студент при вивченні дисципліни.

Інтегральна компетентність (ІК)	ІК. Здатність здійснювати професійну діяльність фізичного терапевта, розв'язувати задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері фізичної терапії відповідно до спеціалізації.
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК 01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК 02. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. ЗК 03. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації. ЗК 05. Здатність приймати обґрунтовані рішення. ЗК 06. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети. ЗК 08. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності спеціальності (СК)	СК 02. Здатність клінічно мислити, планувати терапію, застосовувати науково обґрунтовані засоби та методи доказової практики (Evidence-based practice), аналізувати та інтерпретувати результати, вносити корективи до розробленої програми фізичної терапії чи компонентів індивідуального реабілітаційного плану. СК 04. Здатність до роботи у реабілітаційній команді та міжособистісної взаємодії з представниками інших професійних груп різного рівня.
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності. Спеціалізація 227.1 Фізична терапія (СКфт)	СКфт 01. Здатність розуміти клінічний та реабілітаційний діагноз пацієнта/ клієнта, перебіг захворювання і тактику лікування. СКфт 03. Здатність прогнозувати результати фізичної терапії, формулювати цілі, складати, обговорювати та пояснювати програму фізичної терапії, або компоненти індивідуального реабілітаційного плану, які стосуються фізичної терапії. СКфт 04. Здатність проводити фізичну терапію осіб різних вікових, нозологічних та професійних груп при складних прогресуючих та мультисистемних порушеннях. СКфт 05. Здатність планувати та контролювати тривалість та інтенсивність терапевтичних заходів для забезпечення їх відповідності стану здоров'я, функціональним можливостям пацієнта/клієнта та

	цілям фізичної терапії. СКфт 08. Управляти робочими процесами, які є складними, непередбачуваними та потребують нових стратегічних підходів у фізичній терапії, керувати роботою асистентів, помічників та волонтерів.
--	---

5.2 Мета вивчення навчальної дисципліни - вивчення теоретичної та методологічної основи раціонального застосування фізіобальнеотерапевтичних чинників, а також формування у студентів теоретичних знань та практичних навиків для засвоєння принципів та методик застосування цих чинників у комплексній реабілітації хворих.

5.3. Завдання вивчення дисципліни:

Інтегративні кінцеві програмні результати навчання, формуванню яких сприяє навчальна дисципліна «Фізична терапія та курортологія»:

- уміти вибирати і аналізувати інформацію про стан пацієнта.
- проводити фізичну терапію пацієнтів/клієнтів різного віку зі складними патологічними процесами та порушеннями.
- проводити опитування (суб'єктивне обстеження) пацієнта/клієнта для визначення порушень функції, активності та участі.
- визначати рівень психомоторного та фізичного розвитку людини, її фізичний стан, виконувати об'єктивне обстеження пацієнтів/клієнтів різних нозологічних груп та при складній прогресуючій і мультисистемній патології, використовуючи відповідний інструментарій.
- спілкуватися з пацієнтом/клієнтом для визначення його потреб та очікувань щодо його рухової активності та результатів фізичної терапії.
- прогнозувати результати фізичної терапії пацієнтів/клієнтів різних нозологічних груп та при складній прогресуючій та мультисистемній патології.
- реалізовувати програми фізичної терапії фізичної терапії окремо, або як частину індивідуального реабілітаційного плану відповідно до наявних ресурсів і оточення.
- здійснювати етапний, поточний та оперативний контроль стану пацієнта/клієнта, аналізувати результати виконання програми фізичної терапії.
- коректувати хід виконання програми фізичної терапії на основі аналізу запланованих та досягнутих результатів.
- дотримуватись основних юридичних та етичних вимог, провадити діяльність зі згоди пацієнта/клієнта.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні:

знати:

- сутність і значення фізичної терапії, її цілі, принципи, засоби, методи та форми організації фізичної терапії;
- кваліфікаційні вимоги та професійні обов'язки фізичного терапевта;
- особливості роботи фізичних терапевтів, правилами використання технологічних засобів та обладнанням спеціалізованих реабілітаційних приміщень, які створено для колекційної та реабілітаційної роботи;
- уявлення про роль фізичного терапевта в роботі мультидисциплінарної реабілітаційної команди;
- закономірності процесу набуття людьми з обмеженнями життєдіяльності максимального рівня функціональності та незалежності у всіх аспектах життя за рахунок ознайомлення їх з теорією і практикою корекційно-реабілітаційних заходів, психологічної допомоги, соціально-побутової адаптації, професійної реабілітації осіб усіх вікових категорій;

- сформувати у студентів знання щодо відновлення у пацієнтів фізичного, психічного та соціального здоров'я, повернення їх до соціального, професійного й побутового функціонування;
- уявлення про можливість інтеграції пацієнтів з обмеженнями життєдіяльності у суспільство.
вміти:
- застосовувати у майбутній професійній діяльності стандартизовані методи оцінки активності, ефективні методи, форми та прийоми реабілітаційної допомоги, корекційного та компенсуючого навчання.

5.4 Зміст навчальної дисципліни:

Програма навчальної дисципліни «Фізична терапія та курортологія» складається з лекцій – 10 год.; практичних – 20 год.; СРС – 60 год.

Назви тем:

Історичні аспекти розвитку курортології на Україні. Види і принципи санаторно-курортного лікування

Загальні принципи застосування фізіобальнеотерапевтичних чинників при захворюваннях серцево-судинної системи

Фізіобальнеотерапія в реабілітації хворих ішемічною хворобою серця

Фізіобальнеотерапія в реабілітації хворих після інфаркту міокарда та його хірургічної реваскуляризації.

Фізіобальнеотерапія в реабілітації хворих гіпертонічною хворобою.

Фізіобальнеотерапія в реабілітації хворих гіпотонічною хворобою.

Загальні принципи застосування фізіобальнеотерапевтичних чинників при захворюваннях дихальної системи.

Фізіобальнеотерапія в реабілітації хворих хронічним бронхітом та пневмонією.

Фізіобальнеотерапія в реабілітації хворих бронхіальною астмою.

5.5 План вивчення навчальної дисципліни:

№ тижня	Назва теми	Форми організації навчання та кількість годин	Завдання для самостійної роботи
	Тема 1. Історичні аспекти розвитку курортології на Україні. Види і принципи санаторно-курортного лікування.	Л - 2 год.; ПЗ - 2 год.; СРС - 6 год.	Опрацювання тем за допомогою навчального матеріалу, який знаходиться на сайті кафедри й MS Teams та розроблених методичних рекомендаціях.
	Тема 2. Загальні принципи застосування фізіобальнеотерапевтичних чинників при захворюваннях серцево-судинної системи.	ПЗ - 2 год.; СРС - 6 год.	Опрацювання тем за допомогою навчального матеріалу, який знаходиться на сайті кафедри й MS Teams та розроблених методичних рекомендаціях.
	Тема 3. Фізіобальнеотерапія в	Л - 1 год.; ПЗ - 2 год.;	Опрацювання тем за допомогою навчального матеріалу, який

	реабілітації хворих ішемічною хворобою серця.	СРС - 6 год.	знаходиться на сайті кафедри й MS Teams та розроблених методичних рекомендаціях.
	Тема 4. Фізіобальнеотерапія в реабілітації хворих після інфаркту міокарда та його хірургічної реваскуляризації.	Л - 2 год.; ПЗ - 2 год.; СРС - 6 год.	Опрацювання тем за допомогою навчального матеріалу, який знаходиться на сайті кафедри й MS Teams та розроблених методичних рекомендаціях.
	Тема 5. Фізіобальнеотерапія в реабілітації хворих гіпертонічною хворобою.	Л - 1 год.; ПЗ – 2 год.; СРС - 6 год.	Опрацювання тем за допомогою навчального матеріалу, який знаходиться на сайті кафедри й MS Teams та розроблених методичних рекомендаціях.
	Тема 6. Фізіобальнеотерапія в реабілітації хворих гіпотонічною хворобою.	ПЗ – 2 год.; СРС - 6 год.	Опрацювання тем за допомогою навчального матеріалу, який знаходиться на сайті кафедри й MS Teams та розроблених методичних рекомендаціях.
	Тема 7. Загальні принципи застосування фізіобальнеотерапевтичних чинників при захворюваннях дихальної системи.	Л - 2 год.; ПЗ - 2 год.; СРС - 6 год.	Опрацювання тем за допомогою навчального матеріалу, який знаходиться на сайті кафедри й MS Teams та розроблених методичних рекомендаціях.
	Тема 8. Фізіобальнеотерапія в реабілітації хворих хронічним бронхітом та пневмонією.	ПЗ – 2 год.; СРС - 6 год.	Опрацювання тем за допомогою навчального матеріалу, який знаходиться на сайті кафедри й MS Teams та розроблених методичних рекомендаціях.
	Тема 9. Фізіобальнеотерапія в реабілітації хворих бронхіальною астмою.	Л - 2 год.; ПЗ – 4 год.; СРС - 12 год.	Опрацювання тем за допомогою навчального матеріалу, який знаходиться на сайті кафедри й MS Teams та розроблених методичних рекомендаціях.

6. Самостійна робота студента

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Історичні аспекти розвитку курортології на Україні. Види і принципи санаторно-курортного лікування. Тема 2. Загальні принципи застосування фізіобальнеотерапевтичних чинників при захворюваннях серцево-судинної системи.	12
2	Тема 3. Фізіобальнеотерапія в реабілітації хворих ішемічною	12

	хворобою серця. Тема 4. Фізіобальнеотерапія в реабілітації хворих після інфаркту міокарда та його хірургічної реваскуляризації.	
3	Тема 5. Фізіобальнеотерапія в реабілітації хворих гіпертонічною хворобою. Тема 6. Фізіобальнеотерапія в реабілітації хворих гіпотонічною хворобою.	12
4	Тема 7. Загальні принципи застосування фізіобальнеотерапевтичних чинників при захворюваннях дихальної системи. Тема 8. Фізіобальнеотерапія в реабілітації хворих хронічним бронхітом та плевмонією.	12
5	Фізіобальнеотерапія в реабілітації хворих бронхіальною астмою.	24
Разом		50

Консультативна допомога: відповідно до графіку, розміщеному на інформаційному стенді та сайті кафедри.

Контрольні заходи: самостійна робота студентів, яка передбачена в темі поряд із аудиторною роботою, оцінюється під час відповідного практичного заняття.

7. Список основної та додаткової літератури

7.1. Основна література

1. Богдановська Н.В. Фізична реабілітація засобами фізіотерапії : підруч. / Н. В. Богдановська, І. В. Кальонова ; рец.: Г. В. Коробейников, Є. Л. Михалюк ; МОН України, Запоріж. нац. ун-т. – Суми : Унів. кн., 2020. – 328 с.
2. Лікувальна фізкультура : підруч. / В. О. Малахов [та ін.] ; рец.: О. Б. Неханевич, Ю. П. Дегтярьов, А. Г. Істомін. – Суми : Вінниченко М. Д., 2021. – 824 с.
3. Немедикаментозні методи лікування у неврології : у 2-х т. : монографія. Т. 2 / Ф. О. Волох [та ін.] ; під заг ред. В. О. Малахова ; рец.: І. А. Григорова, О. Г. Морозова. – Суми : Вінниченко М. Д., 2021. – 406 с.
4. Немедикаментозні методи лікування у неврології : у 2-х т. : монографія. Т. 1 / Ф. О. Волох [та ін.] ; під заг ред. В. О. Малахова ; рец.: І. А. Григорова, О. Г. Морозова. – Суми : Вінниченко М. Д., 2021. – 396 с.
5. Основи реабілітації, фізичної терапії, ерготерапії : підручник / Л. О. Вакуленко [та ін.] ; за ред.: Л. О. Вакуленко, В. В. Клапчука. – Тернопіль : Укрмедкнига, 2019. – 372 с.
6. Практичні аспекти фізичної терапії та ерготерапії : навч. посіб. / Н. А. Добровольська [та ін.] ; під ред. Н. А. Добровольської [та ін.] ; рец.: С. В. Видиборець, Ж. М. Мінченко. – Київ : Вид. дім "Гельветика", 2021. – 368 с.
7. Фізична та реабілітаційна медицина в клініці внутрішніх хвороб : керівництво / В. О. Малахов [та ін.] ; рец.: О. І. Сергієнко, М. С. Бринза. – Суми : Вінниченко М. Д., 2021. – 324 с.
8. Фізична, реабілітаційна та спортивна медицина : зб. лекцій / В. О. Малахов [та ін.] ; за ред.: В. О. Малахова ; рец.: О. О. Потапов, О. Г. Морозова. – Харків : Харків. мед. акад. післядиплом. освіти, 2021. – 400 с.
9. Фізична, реабілітаційна та спортивна медицина : підруч. для студентів і лікарів. Т. 1 / В. М. Сокрут [та ін.] ; за заг. ред.: В. М. Сокрута ; рец.: К. Д. Бабов, І. Г. Биков, В. В. Клапчук. – Краматорськ : Каштан, 2019. – 480 с.

7.2 Додаткова література

1. Преформовані фізичні чинники при захворюваннях дихальної системи та травного тракту : навч. посіб. / уклад.: С. М. Малахова [та ін.] ; рец.: В. В. Сиволап, Е. Ю. Дорошенко. – Запоріжжя : ЗДМУ, 2020. – 56 с.

2. Преформовані фізичні чинники при захворюваннях серцево-судинної та нервової системи : навч. посіб. / уклад.: С. М. Малахова [та ін.] ; рец.: В. В. Сиволап, Е. Ю. Дорошенко. – Запоріжжя : ЗДМУ, 2020. – 80 с.
3. Преформовані фізичні чинники у фізичній реабілітації (у схемах, алгоритмах, рисунках, таблицях) : навч. посіб. / Т. Г. Бакалюк [та ін.] ; рец.: Л. В. Андріюк, О. В. Горша, І. М. Григус. – Тернопіль : Укрмедкнига, 2020. – 124 с.
4. Яковенко, Н. П. Фізіотерапія : підруч. для студентів мед. (фармац.) коледжів, училищ, акад. та ін-тів медсестринства / Н. П. Яковенко, В. Б. Самойленко ; рец.: В. І. Сакевич, М. В. Середа. – 2-е вид., випр. – Київ : Медицина, 2018. – 256 с.
5. Яковенко, Н. П. Фізіотерапія : підруч. / Н. П. Яковенко, В. Б. Самойленко ; рец.: В. І. Сакевич, М. В. Середа. – 2-е вид., випр. – Київ : Медицина, 2018. – 256 с.

Інформаційні ресурси

1. Запорізька обласна універсальна наукова бібліотека. URL: <https://zounb.zp.ua/>
2. Наукова бібліотека Запорізького державного медичного університету. URL: <http://lib.zsmu.edu.ua>
3. Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського. URL: www.nbuv.gov.ua
4. Українська асоціація фізичної терапії. URL: <http://physrehab.org.ua/uk/home>

8. Контроль і оцінка результатів навчання

8.1 Види контролю: поточний контроль, контроль володіння практичними навичками, підсумковий контроль – залік.

8.2 Форма контролю

Поточна навчальна діяльність здійснюється на кожному практичному занятті відповідно конкретним цілям з кожної теми та під час індивідуальної роботи викладача зі студентами. При оцінюванні навчальної діяльності студентів необхідно надавати перевагу стандартизованим методам контролю: тестуванню, структурованим письмовим роботам, структурованому за процедурою контролю практичних навичок в умовах, що наближені до реальних.

Методи: тестування та бліц-опитування; розв'язування ситуаційних задач; питання до поточного контролю; контроль практичних навичок.

Оцінювання здійснюється відповідно до знань, умінь та навичок студента, які він демонструє на занятті та які він здобуває згідно з робочою програмою.

На кожному практичному занятті викладач оцінює знання кожного студента за чотирибальною шкалою («5», «4», «3», «2»).

Оцінювання самостійної роботи студентів. Самостійна робота студентів, яка передбачена робочою програмою оцінюється під час поточного контролю теми на відповідному практичному занятті.

Форма підсумкового контролю успішності навчання – залік.

Оцінка базується виключно на результатах оцінювання поточної діяльності та визначається за двобальною шкалою: «зараховано» або «не зараховано».

Розрахунок балів здійснюється за формулою:

СА (середня арифметична оцінка) $\times 200:5$.

Наприклад: $(4,2 \times 200):5=168$ б., $(3,5 \times 200):5=140$ б.

Індивідуальна робота студентів оцінюється за кожен вид роботи з урахуванням якості її виконання. Заохочувальні бали за рішенням Вченої ради додають до кількості балів з дисципліни студентам, які мають наукові публікації або зайняли призові місця за участь у олімпіаді з дисципліни серед ВНЗ України та інше.

Розподіл балів, які отримують студенти

Конвертація кількості балів з дисципліни у оцінки за чотирибальною шкалою

Кількість балів	Оцінка за чотирибальною шкалою
170-200	Відмінно
140-169,99	Добре
110-139,99	Задовільно
Менше 110	Незадовільно

Студенти, з урахуванням кількості балів, набраних з дисципліни, ранжуються за шкалою ECTS таким чином

Оцінка ECTS	Статистичний показник
A	Найкращі 10% студентів
B	Наступні 25% студентів
C	Наступні 30% студентів
D	Наступні 25% студентів
E	Останні 10% студентів

9. Політика навчальної дисципліни

Студенти мають відвідати усі лекції і практичні заняття з дисципліни.

До занять допускаються тільки ті студенти, зовнішній вигляд яких відповідає Правилам внутрішнього розпорядку ЗДМУ (у білих халатах і шапочках, у змінному взутті). Поведінка студентів на кафедрі має відповідати правилам техніки безпеки, етики і моралі.

На практичні заняття студенти приходять підготовленими за питаннями теми. У кінці кожного заняття студенти отримують оцінки. Наприкінці вивчення курсу проводиться залік з дисципліни. До нього допускаються ті студенти, у яких в поточній діяльності немає невідпрацьованих пропущених занять або незадовільних оцінок. Графік відпрацювання занять складається на початку семестру і оприлюднюється на сторінці кафедри електронних ресурсів ЗДМУ. Пропуск за поважної причини відпрацьовується впродовж 2 тижнів – в разі недотримання цієї вимоги, студент оплачує довідку з причини, яка стає неповажною.

Обов'язкове дотримання академічної доброчесності студентами, а саме:

- самостійне виконання всіх видів робіт, завдань, форм контролю, передбачених робочою програмою даної початкової дисципліни;
- посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

Охорона праці

На першому занятті буде роз'яснено основні принципи охорони праці шляхом проведення відповідного інструктажу. Очікується, що кожен студент повинен знати, де найближчий до аудиторії евакуаційний вихід, де знаходиться вогнегасник, як їм користуватися тощо.

Поведінка в аудиторії .

Основні «так» та «ні».

Студентству важливо дотримуватися правил належної поведінки в університеті. Ці правила є загальними для всіх, вони стосуються також і всього професорсько-викладацького складу та співробітників/-ць, і принципово не відрізняються від загальноприйнятих норм.

Під час занять дозволяється:

- залишати аудиторію на короткий час за потреби та за дозволом викладача;
- пити безалкогольні напої;
- фотографувати слайди презентацій;
- брати активну участь у ході заняття.

Під час занять заборонено:

- їсти (за виключенням осіб, особливий медичний стан яких потребує іншого – в цьому випадку необхідне медичне підтвердження);
- палити, вживати алкогольні і слабоалкогольні напої або наркотичні засоби;
- нецензурно висловлюватися або вживати слова, які ображають честь і гідність колег та професорсько-викладацького складу;
- грати в азартні ігри;
- наносити шкоду матеріально-технічній базі університету, закладу, де проводиться практика (псувати інвентар, обладнання; меблі, стіни, підлоги, засмічувати приміщення і території);
- галасувати, кричати або прослуховувати гучну музику в аудиторіях і навіть у коридорах під час занять.